

Posamezne številke.
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1-50.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri
datumom naslednjega dne ter stane
mesечно po pošti D 12-50, za ino-
menstvo D 20-50, dostavljen na dom
P 18,- na izkaznice D 12-50
izdati po dogovoru.

Naroča se pri upravi "TABORA",
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poslanična plačana v gotovini.

TABOR

Knjižnica liceja

Posamezne številke.
Navadne Din 1,-
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon intern. št. 270.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, priljublj. doma. Tele-
fon št. 24. — SHS poštništeštvo
večkrat št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
sprejme. — Rokopisni listi se ne
vračajo.

Leto: IV.

Maribor, sobota 22. decembra 1923.

Številka: 289.

Proti nemški ofenzivi v Mari- boru in okolici!

V ponedeljek zvečer so se sestali za-
stopniki vseh tukajšnjih nacionalnih
strank (JDS, SLS, NSS, SKS, NRS) in

**ZDRUŽENIH SLOVENSKEH POLITIČNIH STRANK TER NARODNIH IN
KULTURNIH ORGANIZACIJ**

v svrhu varstva slovenskih narodnih in-
teresov v Mariboru in mariborski oblasti.

Z ozirom na vesti, da vlada hoče dati

veliko ljudsko manifestacijo

in sicer za slučaj lepega vremena na
SLOMSKOVEM TRGU, za slučaj sla-

zastopniki narodnih ter kulturnih orga-
nizacij (Orjuna, Jugoslov. Matice) ter so
izvolili akcijski odbor

našim Nemcem politične koncesije, skil-
euje akcijski odbor za

NEDELJO 23. TM. OB 11. URI DOP.

tega vremena v NARODNEM DOMU.
Akcijski odbor ostane permanenten.

Republikanska Grčija.

Maribor, 21. decembra.

Na Grškem likvidirajo monarhijo in
ustanavljajo republiko vseh Helenov.
Dogodek je pomemben tudi za naše poli-
tično življenje. Vsi listi ga komentirajo,
opozarjajoč zlasti na ozke vezi, ki so ve-
zale venizelistično Grčijo z bivšo Srbijo.
Povratek Venizelosu bi pomenil obno-
vitev balkanske politike na Grškem.
Balkanska politika pa ne more prinesiti
nič drugega kot dalekosežen sporazum
med Jugoslavijo in Grčijo po načelu:
Balkan Balkancem. Če se spomnimo, ko-
liko fašistovska Italija naglašala imagi-
narne italijanske pravice na Balkanu, se
ne bomo čudili vesti, da so na Quirinalu
v skrbeh zavoljo Venizelosovega povrat-
ka. Tudi sofijski germanofili se čutijo
ogrožene. To je že samo na sebi nekaj
vredno.

Ni pa treba misliti, da bodo zdaj na-
stopili na Grškem zlati časi. V tem tre-
nutku še ni jasno, kaj namerava storiti
modri in najposobnejši grški državnik
Venizelos. Doslej se ni nič preveč ogre-
val za republiko, ker predobro pozna re-
alne činitelje grškega političnega živ-
ljenja, njih nediscipliniranost, progra-
matično nejasnost in moralno nestano-
vitnost. Ni popolnoma izključeno, da
ne bo njegova glorijska nekega dne zopet
obledela, namesto nje pa bi utegnili si-
gniti s pristnim zlatom obdana državniška
ambicija verižnika Bazila Zaharova. Ve-
nizelos je dvakrat rešil čast Grčije in ji
pridobil nezaslužene diplomatske uspe-
he: na balkanski mirovni konferenci v
Londonu l. 1913 in na pariški mirovni
konferenci l. 1920. Zahvala za njegovo
modro in briljantno politiko je bila neo-
bičajno čudna: po velikih uspehih na pa-
riški konferenci je bil Venizelos pri vo-
litvah l. 1920 — poražen in v Atene se je
triumfalno vrnil germanofilski Konstan-
tin, odločen Venizelosov nasprotnik. V
zapadni Evropi in v sosednjih državah je
nezaupnica, ki jo je dalo grško ljudstvo
največjemu živemu predstavitelju in
dobrotniku, presenetila celo nezainte-
resirane opazovalce. Ko pa je germano-
filski Konstantin z nesrečno maloazijsko
vojno zapravil skoraj vse Venizelosove
uspehe, ga je ljudstvo izgnalo. Spet je
bil dober Venizelos, da je na lausanski
konferenci reševal, kar se je dalo rešiti.
Medtem pa so se politični boji nadalje-
vali z vso vehemenco; ojačil se je zlasti
republikanski pokret. Grško republikan-
stvo ne predstavlja nič enotnega in jas-
nega, ker ne izvira iz dejanskih potreb
in tudi nima nobenega močnega vodite-
lja. Venizelosu se je v teh razmerah tež-

ko vrniti v razrovano domovino, ki nudi
malo garancije za zdravo in uspešno ob-
novo. In če Venizelos ne vzame vajeti v
roke, jih res utegne dobiti kak verižnik,
ki bo Grčijo upropastil.

Z odstavljenjo dinastijo se je grški
narod rešil čoklje, ki je močno ovirala
razmah njegovih zdravih sil. Grška di-
nastija je bila ostanek tistih dinastij,
ki so jih svojčas vsilile mladim balkan-
skim državam evropske velesile; pod nji-
hovo zaščito so Nemci preskrbeli prestol
nekaterim brezposelnim princem. Bil je
v tem kos nemškega zunanje-političnega
programa: pridobiti si z dinastično poli-
tiko vpliv v novih balkanskih državah.
Tako so pripravljali veliko vojno, ki je
izbruhnila šele v drugem desetletju XX.
stoletja. Ob izbruhu svetovne vojne so se
lahko Francozi, Angličani in Rusi prepri-
čali, kaj pomeni dvoje germanofilskih
dinastij na Balkanu: Bolgarija je pre-
šla popolnoma na nemško stran in zaradi
tega zaigrala svojo bodočnost. Grčija
je imela k sreči državniška z močno avto-
riteto in izredno sposobnostjo. Le Veni-
zelosu se je namreč zahvaliti, da ni Kon-
stantin — svak Wilhelma II. — potegnil
tudi Grčijo v tabor centralnih sil. Pri-
jetno izjemo je tvorila edina Srbija, ki
je imela že od začetka narodno dinastijo;
Srbija, ki je imela dovolj moči, da
je odstavila Obrenovića, ko se je vdinjal
Dunaju in mu zastavil celo srbsko krono.
Tej solidarnosti med srbsko dinastijo in
srbsko politiko, kakor je vladala pred
vojno in med vojno, se je zahvaliti, da je
Srbija kljub najtežjim preizkušnjam
vztrajala do konca in položila temelje
novi jugoslovanski državi.

Odstavitev kralja Jurija je tudi s sta-
lišča modernega, demokratičnega monar-
hizma zdrav pojav. S tem je le potrjeno
stališče, da med dinastijo in narodno vo-
ljo ne sme biti diference; ž njo je odklo-
njena posebna dinastična politika.

Ni pa odklonjen monarhizem, ki teme-
lji na resnični narodni volji, z vladarjem,
ki predstavlja moč in edinstvo države in
celokupnost narodne volje. Če se ineko-
liko vglavimo v politične razmere na
Grškem, moramo priznati, da je v helen-
ski državi malo pogojev za takšno repu-
bliko, ki bi bila boljša od monarhije. Če-
sar je Grčiji najbolj treba, je avtorite-
ta od zgoraj, ki bo vezala razdrojene in
omahljive politične sile. Danes je od Gr-
kov Venizelos edini, ki ima nekaj avtorite-
tete; bati pa se je, da ga bodo razbrzda-
ni politični življi tako odsunili kakor l.
1920. Kajti na Grškem niso nositelji po-
litičnih struj organizirane in disciplinar-
ne mase, čijih voditelji vedo, kaj ho-
čejo — ampak si ves političen vpliv de-
lijo posamezne klube in koteri. Te kli-

Klerikalni manevri v Beogradu.

Ugibanje o novih koalicijah.

Beograd, 21. decembra. (Izv.) V za-
devi pogajanj med klerikalci in radikalc
so vodilni krogi, ki prihajajo pri tem v
poštev, zelo rezervirani. Dr. Korošcu
blizu stoječi krogi izjavljajo, da bi šli
klerikalci v vladno koalicijo z radikalc
samo pod pogojem, da bi se določil do vo-
litev natančen delovni program in če bi
šla potem vlada v volitve pod parolo re-
vizije ustave, sicer pa vztrajajo na svo-
jem avtonomističnem programu. V vo-
litve bi šle skupno vse stranke, ki zahte-
vajo revizijo ustave. Glede federalistič-
nega bloka izjavljajo klerikalci, da niso
na nobeno stran vezani in da lahko po-
polnoma svobodno odločujejo. Prepriča-
ni pa so, da bodo Spahovci in Radičevci
odobrili klerikalno politiko, ki zasleduje
federativno ureditev države, dasi je tre-
nutno preoportunistična. V političnih
krogih pa so se tekom včerajšnjega dne

pojavi verzi o zblizanju med klerik-
kalc in demokrati. Včeraj so se vršili
razgovori med vodilnimi osebami kleri-
kalnega in demokratskega kluba. Med
klerikalci se pojavlja struja, ki želi ožje
sodelovanje uprave in obširno samoupra-
vo ter se v tem v marsikateri točki krije
njih program s federalističnimi težnjami
klerikalcev. Kot predpogoj za sodelova-
nje z demokrati pa zahtevajo odstop po-
slanca Svetozara Pribičevića, ki je na-
čelno proti vsakemu sodelovanju s kleri-
kalci. Klerikalci računajo pri tem tudi
na priklonitev muslimanov, ki strahuje
veliko manjše zahteve. Zaenkrat pa tako
na klerikalni, kakor na demokratski
strani odklanjajo vsaka pojasnila v tej
zadevi. Na drugi strani pa prevladuje v
političnih krogih mnenje, da bi koalicijska
demokratov s klerikalci zblizala demo-
kratke tudi z radikalc.

Nova poljska vlada pred parlamentom.

Glavna naloga vlade: sanacija financ.

Varšava, 20. decembra. Danes se
je predstavila sejmu nova vlada s St.
Grabskim na čelu. Ministrski predsednik
je naglašal v obsežnem ekspoziciji, da je
glavna naloga sedanje vlade: sanacija
lago.

poljskih financ. Vlada bo jutri zahtevala
od sejma, da ji da široka pooblastila za
dobo enega leta, ki je potrebna, da se
valutna reforma postavi na trajno pod-
lago.

PRED SESTANKOM KONFERENCE STROKOVNJAKOV.

Pariz, 20. decembra. Angleški dele-
gat Brandenburg je predložil reparacijski
komisiji, da se pozove h konferenci stro-
kovnjakov ravnatelja Banc of England
Normanna, industrijalca Stampa in biv-
šega zakladnega kanclerja Mac Cenna.
Reparacijska komisija je predlog spre-
jela in bodo imenovani gospodarski stro-
kovnjaki prisostvovali razpravam konfe-
rence strokovnjakov, ki se bo bavila z
reparacijskim vprašanjem.

posvetovala o uradniških dokladah. Mi-
nistrski predsednik Poincare in finančni
minister De Lasterse sta vztrajala na
stališču prejšnjega vladnega predloga
in sta izjavila, da bosta dala na glasova-
nje zaupnico. Pozneje pa sta vendarle
privolila v revizijo plač in doklad. Ko-
misija je z 12 proti 8 glasovom sprejela
nov vladni predlog.

Vendar le trgovska pogajanja med An-
gijo in Rusijo?

London, 20. decembra. Večerni listi
potrjujejo vest, da je v teku akcija za
obnovo trgovinskih odnošajev med Ve-
liko Britanijo in sovjetsko Rusijo.

ZMAGOVITI USTAŠI V MEHIKI.

Moskva, 21. decembra. General
Querta poroča, da je 40.000 vstašev za-
sedlo 10 mehiških mest.

REVIZIJA URADNIŠKIH PLAČ V FRANCIJI.

Pariz, 20. decembra. Zbornica raz-
pravlja o zakonskem načrtu glede povi-
šanja uradniških prejemkov. Levičarski
socialisti so predlagali povišanje, ki bi
iznašalo 1160 milijonov, dočim vladni
predlog predvideva le 363 milijonov. —
Zbornica je po daljši razpravi sklenila,
da se zakonski načrt vrne komisiji v
svrhu ponovnega pretresanja. Zaradi te-
ga finančni minister ni stavil na glasova-
nje, ali mu zbornica zaupa ali ne. Pri-
čakovati je, da bo v novem predlogu pred-
videno večje povišanje.

Pariz, 20. decembra. Po zaključku
zbornične seje se je finančna komisija

Tiča Popović v Beogradu.

Beograd, 21. decembra. (Izv.) Vče-
raj je dospel semkaj naš poslanik na Du-
naju ter se je udeležil včerajšnje seje mi-
nistrskega sveta, kjer je podal svoje po-
ročilo ministrskemu predsedniku. Kakor
se doznava, se g. Popović ne povrne več
na Dunaj, ampak ostane preko prazni-
kov v Beogradu, nakar odpošlje na svoje
novo mesto kot poslanik v Budimpešto.

BORZA.

Curij, 21. decembra. (Izv.) Sklepnih
tečajih. Pariz 29.62, Beograd 6.50, London
25.05, Praga 16.80, Milan 24.82, Newyork
593 pet osmin, Dunaj 0.008075, žig. krona
0.0081.

Zagreb, 21. dec. Pariz 4.565—4.675,
Švica 15.45—15.55, London 386—389, Du-
naj 0.12385—0.12585, Praga 2.59—2.6225,
Milan 3.8825—3.8625, Newyork 88—89.

Vojaške struje ustvarjajo le nazovi-re-
publike (na pr. Mehiko).

V razmerju med grškimi strankami
in Elefterijem Venizelosom vidimo, ka-
ko plitva je ljudska demagogija. Po naj-
večjih uspehih je zdemagogizirana veči-
na dala Venizelosu nezaupnico in se je
navdušila za Konstantinovo klico, ki je
spravila Grčijo na rob prepada. Edino
Venizelosova rojstna Kreta je znala
vedno ceniti zasluge svojega rojaka.
Zdaj grške politične stranke zopet vzi-
dujejo po Venizelosu, da potegne voz iz
blata. Masa pa omahuje s klikami. Toli-
ko je dati na vno

Justični škandal v Celju.

Zgodilo se je v naši justici nekaj, česar pošten svet ni mogel pričakovati: Anton Šuntajs, ki se je iz strupenega komunista prelevil v navideznega radikalca in katerega je zasegla roka pravice zaradi poverjenja 300.000 K državnega denarja, ta človek je danes brez kazni pod radikalno vladno zaščito na svobodi. Čeravno se na 7. decembra 1923 pred celjsko poroto določena razprava ni vršila, je vendar danes že v celi Sloveniji splošno znano, da je Anton Šuntajs sprejel 16. marca 1923 od pokrajinskega namestnika Ivana Hribarja v Ljubljani svoto 75.000 dinarjev kot enoletno brezobrestno državno posojilo za novo Rudarsko konzumno društvo v Trbovljah, katero so hoteli ustanoviti radikali Šuntajs in njegovi podrepaniki, a so pobasali denar v svojo lastno malho. — Anton Šuntajs je že takoj ob aretaciji poverbo priznal, 23. oktobra pa pisal iz zaporov Antonu Kastelicu v Zagorje pismo, v katerem se pritožuje, da ga radikalni še vedno niso izvlekli iz preiskave, in pravi dobesedno: »Sedaj pa ne upam na noben uspeh za svojo osebo; jaz sem prepričan, da pridem še letos pred poroto in da bom nesel najmanj eno leto kazni, kar bo od nasprotnih strank maščevanje za NRS in to se še jaz bojim, da bodo tudi drugi z menoj trpeli.... Stopi v Trbovlje in reci Mihetu, da sem pisal včeraj eno dopisnico na županstvo in se bojim, da so jo naši nasprotniki dobili v roke. Dopisnica je zelo važne vsebine in nas vse kompromitira in se bojim, da bodo še odbor NRS aretirali, ker so znali, da sem jaz denar iz državnega posojila porabljal. — Vedeli so Bogve, Strman, Javornik, Koren, Velkavrh, jaz, drugi so pa šele čez čas zvedeli. — Če se še kateri drugi aretirajo, potem pride do velikanske blamaže za nas in za narodno radikalno stranko. — Do tega ne sme pod nobenim pogojem priti. — Miha Koren se naj s Stefanovičem takoj odpelje v Beograd in se mora takoj odločiti velikega župana glede razpusta trboveljskega gerentstva ukiniti in Lukan mora iti. — Treba se je z vso silo, s katero razpolagate vsi vkup, vreči na delo, da zberete denarna sredstva, da omogočite meni ven, da bom jaz nastopil....«

Vse to je posneti iz Šuntajsovega pisma, ki je bilo natiskano in priobčeno v celoti v »Strokovni borbi« z dne 7. nov. 1923 šte. 41. Šuntajs je torej sam priznal, da je zločinec, ker je porabljal državni denar zase in za svoje najintimnejše pristaše, revne rudarje pa pustil posebno med stavko stradati in čakati na Konzumno društvo, ki ga še danes ni!

Zato pa je bil Anton Šuntajs tudi obtožen zaradi hudoodelstva poverbe državnega denarja pred porotnim sodiščem v Celju. — Neposredno pred porotno razpravo 7. decembra pa je prinesel ljubljanski »Radikal« z dne 6. dec. 1923 šte. 2 dopis pod naslovom »Po nedolžnem zaprtju«, v katerem stoji dobesedno: »Ker je bilo posojilo rudarskemu konzorciju enoletno, nima nihče, tudi ministrstvo financ ne, v smislu zakona pravice kontrolirati, kaj se z denarjem godi in kako se z njim razpolaga. Šele po enem letu ima ministrstvo pravico zahtevati denar nazaj. To je pravni slučaj v tej aferi. Na podlagi tega smo intervenirali pri ministru financ in ministrstvu pravde po naših delegatih, ki so prišli v Beograd. Ministrstvu sta to naše edino pravilno naziranje odobrili in na podlagi tega je dal minister pravde državnemu pravdnstvu v Celju telegrafski nalog v smislu odredbe Br. 66.969 od 24. nov. 1923, da se rudarji (Šuntajs, Bogve, Strman, Koren, Velkavrh) izpuste, akti pa se takoj odpošljejo ministrstvu.«

Ta ligvorijanska morala praktičnega komunista Antona Šuntajsa seveda ne more oprati njegove krivde kot povernika državnega denarja in tudi ne zatuhati procesa od zgoraj. — Kajti samo Rudarsko konzumno društvo je imelo pravico razpolagati z enoletno bonitetno brezobrestnega državn. posojila iz kreditov za prehrano pasivnih krajev — in nihče drugi, najmanj pa Šuntajs in Franc Bogve, ki je iz tega državnega denarja celo plačeval svojega celjskega zagovornika v svojem komunističnem procesu, ko je bil lani po zakonu o zaščiti države obsojen na 7 mesecev ječe in se vnovič na-

zueje na stroške tega državnega posojila posredovati v Beograd zaradi pomilostitve, učitelj Velkavrh pa si je »izposodil« od Šuntajsa 20.000 K. Vse to in še več je v vseh podrobnostih znano po celih Trbovljah in se zato prava resnica ne bo mogla prikrivati, četudi je zaenkrat ta čedna radikalna družba pod vladno zaščito. Naša javnost bo v slučaju potrebe poskrbela sama, da se afera razčisti do zadnje prizadete osebe in do zadnjega vinarja.

Nastane vprašanje, kako je mogel minister pravde zaukazati odgoditev procesa in izpust že obtoženega Antona Šuntajsa? Kako je mogoče, da najdejo ljudje, ki jih zasleduje sodna oblast kot zločince, pot do najvišjih mest in še celo v ministrstvo pravde? In kako je mogoče, da minister pravde nasede kljub uradnim izveštajem, kljub že vloženi obtožbi in kljub priznanju Antona Šuntajsa njegovim sokrivcem, ki so oropali Rudarsko konzumno društvo za koristi celoletnega brezobrestnega državnega posojila, ves denar pa še prikrili in ga porabili zase? To se je moglo zgoditi samo zato, ker so zločinci radikalni priganjači. In baš zato je ukrep ministra pravde najgrši partizanski čin, ki zasluži, da ga naši poslanci brez ozira na politično pripadništvo ožigosajo z interpelacijo v narodni skupščini, da se spozna, s kom se vse družijo radikalni režim! Naša čista in neodvisna sodišča namreč niso za take politične avanture!

Pa to ni prvi slučaj justičnega umora v Sloveniji. Franc Bogve je bil nedavno obsojen zaradi zločina po členu 2. zakona o zaščiti države na 7 mesecev ječe. Naenkrat pa je zaukazal minister pravde njegov izpust in še celo odločitev kazni kljub temu, da nima nikake pravice posegati v sodstvo. Prišla je kraljeva amnestija, Franc Bogve pa je bil po besedi Najvišjega ukaza izrecno izvzet od pomiloščenja, ker je zakrivil dejanje, naperjeno zoper državo. Vendar pa se Franc Bogve sedaj hvali po celih Trbovljah, da ima vzlic temu že v rokah pomilostitveni dekret. Tudi on je postal iz komunista radikal, minister pravde pa ga je vzel v svoje okrilje.

Znan je še en sličen slučaj, o katerem bomo še spregovorili!

Ali bo še enkrat konec tem partizanskim razmeram vsaj v našem pravosodju, kjer minister pravde naravnost zlorablja celo voljo kralja samega — v partijske svrhe! Kako stojimo pred ostalim svetom, ki računa na našo pravno sigurnost?

Politične vesti.

* Ministrski svet pod kraljevim predsedstvom. Iz vladnih krogov se doznava, da bo te dni sklicana na dvor seja ministrskega sveta pod predsedstvom kralja Aleksandra. Na tej seji se bo razpravljalo o važnih notranje- in zunanje-političnih vprašanjih.

* SKS prehaja v krilo Jadranske banke? Ljubljansko »Jutro« ve poročati, da z Novim letom prenehajo izhajati radikalne »Jutranje Novosti« in da prične izdajati Jadranska banka nov dnevnik. V uredništvo tega dnevnika vstopi baže tudi urednik »Kmetijskega lista«, g. Železnikar. »Kmetijski list« dejansko tudi že priporoča ta novi dnevnik svojim pristašem, češ da bo pisal prijazno Samostojni kmetijski stranki. »Jutro« zelo umešno pripominja, da dvomi, če bodo pristaši Samostojne kmet. stranke s tem zadovoljni, da se njihovi voditelji prodajajo Jadranski banki. Mi za enkrat beležimo to samo kot kronisti.

* Skrajni čas. Glasom informacij vladnih krogov pripravlja vlada razpis volitev v oblastne skupščine. Razdelitev na oblasti je dovršena v Srbiji, Črnigori, Bosni in Hercegovini. Začetkom meseca januarja se izvede razdelitev v Sloveniji in do 20. januarja na Hrvaškem in v Slavoniji. Volitve v oblastne skupščine se imajo izvršiti koncem meseca januarja. Bil bi sicer skrajni čas, da bi se razdelitev na oblasti in volitve v oblastne skupščine izvedle, toda sprčo sedanje vladne politike protokolov in kravjih kupčij je vest sprejeti z vso rezervo, ker je najbrž samo strašilo za klerikalce, da bi jih zopet malo omehčali za bodoča preajanja in kupčije.

* Regent na Grškem. Grški kralj se ni hotel odpovedati grškemu prestolu, kakor so to od njega zahtevali revolucionarci, temveč je imenoval za časa svoje odsotnosti generala Konduriotisa za regenta, ker je polkovnik Plastiras to ponudbo odbil.

* Venizelos za grško republiko. Še pred sedanjim prevratom je poslal bivši grški ministrski predsednik Venizelos — ki živi sedaj v inozemstvu — generalu Othonoisu pismo, v katerem pravi, da je kraljevska institucija na Grškem nepotrebna in da je grški narod že dovolj zrel za republiko, Venizelos svari pred penagljenimi koraki in vsakim pučem. Tudi on smatra sedanj izid volitev za dejanski plebiscit naroda za uvedbo republike.

* Novi grški parlament se sestane dne 1. januarja ter šteje 398 poslancev, katerih ogromna večina se izreka za republiko.

Dnevna kronika.

GG. TRGOVCE, OBRATNIKE IN PRIVATNIKE

epozarjamo, da nabira po nalogu naše uprave g. Komac Tomo inserate za božična in novoletna voščila. Inserati se računajo po izredno nizki ceni. Z ozirom na mali znesek in ker je uprava časopisja z delom preobložena, se prosi, da naročniki plačajo inserate takoj pri naročilu v roke omenjenega akviziterja.

—□—

— Novoletna voščila. Čestitanje k novemu letu svojim odjemalcem potom pisem je postalo vsled draginje papirja, kuvert in poštne silno drago. Zato priporočamo vsem trgovcem, obrtnikom itd., da se v to svrhu poslužijo »Tabora«, ker je čestitanje potom časopisja mnogo cenejše, prihrani trud in sitnosti in je splošno priljubljeno. Tozadevne oglase sprejema uprava »Tabora« najkasneje do 29. decembra.

— Imenovanje. Trgovska in obrtna zbornica je v svoji plenarni seji dne 20. tm. imenovala g. Ivana Mohoriča zborničnim tajnikom.

— Važna odločitev ministrskega sveta glede kompetence velikih županov. Na zahtevo ministra prosvete je ministrski svet načelno sklenil, da ustanove in uradništvo ministrstva prosvete v nobenem oziru in v nobenem slučaju ne spadajo v kompetenco velikih županov, samo v materijelnih vprašanjih, ki se tičejo vzdrževanja šol, je dovoljena intervencija velikih županov.

— Zadnji dnevi pred Božičem! Premnogo skrbi imamo zlasti sedaj, ko so božični prazniki že pred vrati. Dnevno nam prihajajo obupne prošnje naših rednih članov in sotrpinov, kateri se v obupu zatekajo pod krila matere družva; od nje pričakujejo ne samo varstva, temveč tudi podpore, posebno sedaj pred Božičem. Kako naj Mati društvo ugotovi, ako nima sama v to potrebnih sredstev? Ne preostaja nam drugega, kakor se tem potom obrniti do dobrih in sočutnih ljudi, da bi oni nam olajšali našo veliko skrb s tem, da položijo dar slepim na oltar. Milodare sprejema pisarna Podpornega društva slepih, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

— Kar Vi potrebujete, to je Elzafluid. To pravo domače sredstvo, katero prežene Vaše bolečine! Poizkusna pošiljka 27 D. Lekarnar Eug. V. Feller, Stubica Donja, Elzatr g. št. 201, Hrvatska. 2736

— Izprememba okolišev pošt Račje in Pragersko ter uvedba selske dostave. S 1. januarjem 1924 se izloči občina Gorica iz okoliša pošte Račje in prideli pošti Pragersko. Selski pismonoša iz Pragerskega bo dostavljaj vsak ponedeljek, sredo in petek tudi v Sp. in Zg. Gorici. Pošte naj popravijo krajevne imenike.

— Zakon o taksah in pristojbinah. V Ljubljani 1923. Založila Tiskovna zadruga. Strani 177. Cena 40 D. s poštnino vred 41.50 D. V priročni knjigi je pravkar izšel zakon o taksah. Tiskan je na dobri papir in s širokim robom, tako da je po-prava ev. poviškov taks mogoča ob robu. Cena slovenski izdaji je napram hrvaški, ki velja 100 D, razmeroma nizka. Knjiga bo krogom, ki imajo neprestano opraviti z uradi, prav dobro došla, zlasti

ker ji je pridejan abecedni seznamek.

— Plemenita srca, spomnite se nas! Dolgo in težko pričakovani Božič je že pred durmi. Z velikimi skrbmi čakamo te krasne in radostne pač za nekatere tudi prežalostne praznike. Da tudi mi nesrečni slepi praznujemo Božič z veseljem, prosimo vse plemenite čuteče in misleče, da v zadnjih dnevih položijo dar nam slepim na oltar. Odbor Podpornega društva slepih, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. — Ker nismo žal vzlic skoraj vsakdanjim obupnim prošnjam našli skoraj nič odziva, se trdno nadejamo, da vsakdo uvidi naš težki položaj in potrebo in se vsaj sedaj odzove po svoji moči in obdaruje slepe brate-Slovence!

— To je ono pravo! Dobijo se še vedno ljudje, kateri Fellerjevega Elzafluida še niso poskusili, dasiravno se že čez 25 let v vseh deželah uporablja. Kdor je samo enkrat poskusil njegovo izvrstno delovanje kot drgnjenja hrbta, udov itd. ali kot kosmetikum za usta, kožo in negovanje glave, bode gotovo rekel: »To je ono pravo!« Je veliko boljši, močnejši, izdatnejši in bolj delujoč kakor francosko žganje. Prežene nahod, zobobol in umirava živce. 3 dvoj-nate ali 1 specialna steklenica s pakovanjem in poštino 24 dinarjev; 36 dvoj-natih ali 12 specialnih steklenic 214 D in 10% doplatka. Adresa: Lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 201, Hrvatsko.

— Iz seje Trgovske in obrtne zbornice. V četrtek, dne 20. decembra tl. se je vršila javna seja Trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani. Predsednik g. Knez je podal poročilo o vseh važnejših akcijah, ki jih je podvzela zbornica v zadnjem času. Revizorjem zborničnega računa je bil izvoljen g. Šarabon. G. Lovro Petovar je nato podal poročilo o vprašanju omejitve in obdačenja krošnjarjev ter stavlil tozadevno utemeljene in točne predloge, ki so bili soglasno sprejeti. Tajnik g. dr. Murnik je poročal o gibanju trgovstva in obrtništva ter o zborničnem proračunu za leto 1924, ki izkazuje 2.147.443 D potrebnosti. Zbornični tajnik g. dr. Windischer je podal obširno poročilo o važnejših zborničnih akcijah na finančnem polju. Vsa poročila so bila odobrena. Zbornična svet. gg. Lenarčič in Zadravec sta stavila še dodatne predloge, naj zbornica vpliva na novo določitev občinskih davščin, na ukinjenje posebne pridobitne na domač izdelek ter na omiljenje kuluka. G. Lenarčič je ostro nastopil proti odiranju gospodarskih krogov s strani bank. O prometnih zadevah je obširno poročal tajnik g. Mohorič, nakar je bila seja zaključena.

— Konec razmejitve pri Zadru. Preko Sušaka poročajo, da je razmejitvena komisija pri Zadru imela zadnje dni seje v krajih Dub in Zemunik. Bil je dosežen končni sporazum za razmejitev.

— Slavonski razbojniki pod ključem. V Slavoniji je že dalje časa vznemirjala tamošnje prebivalstvo dobro organizirana razbojniška družba, ki je izvršila že mnogo ropov, vlovov in tatvin. Te dni se je crožnikom v Šidskih Banovcih posrečilo ujeti štiri razbojnike, ki imajo na vesti celo vrsto težkih zločinov. Med njimi je tudi vodja družbe, bivši orožniški narednik, ki je bil že dalje časa osumljen soudeležbe, toda stal je pod zaščito okrajnega glavarja, ki ga je vedno branil. Več oropanih je spoznalo v aretiranih storilce. Izročeni so bili sodišču.

— Razpisane pošte. Razpisane so sledeče pošte: Pragersko, Marenberg, Radeče pri Zidanem mostu, Stražišče in Sv. Nikolaj pri Ormožu. Prošnje je vlagati na pošto ravnateljstvo v Ljubljani.

— Madžarski list v Parizu. Madžari bodo začeli izdajati v Parizu dnevnik »Parisi Ujság«, ki bo tiskan madžarsko in francosko, glavni urednik bo znani francoski pisatelj Claude Farrère. Kaj ga je navdušilo za Madžare, ne vemo. Bržkone njegova posebna simpatija do napol divjih narodov, ki jih v svojih romanih opisuje s posebno naslado. Gotovo pa je, da denar za pariški list ne bo vržen zaman, ker si bodo Madžari s svojim pariškim dnevnikom pridobili marsikaterega novega prijatelja v Franciji. Tako znajo oni, a mi?

— Štiri milijone brezposelnih delavcev šteje danes Nemčija, najviše število, kar jih je dozdej zaznamovala statika.

Maribor, 21. decembra 1923.

Nesreče v tovarnah v Celju. V tvornici »Cinala« si je zlomil ključavničar Franjo Žibret čelno kost in si pretresel možgane. Smrtno nevarno ponesrečenega so prepeljali v javno bolnico. V tovarni Westen si je pa zmečkal delavec Martin Zdolšek pri stiskalnici desno roko.

Objave.

§ V Studencih pri Mariboru se je ustanovilo novo delavsko pevsko društvo **Enakost**. Oblast ga je že potrdila. Predvodja je g. Josip Križman, učitelj v Studencih. Društvo priredi svoj prvi koncert dne 26. decembra (na dan sv. Stefana) v prostorih gostilne A. Senica v Studencih. Začetek ob 17. uri (5.). pop.

§ Instrukcije za višjo in nižjo gimnazijo daje reven osmošolec. Naslov poyež prijavnosti uprava »Taborac«.

D. S. Merežkovski:

Julijan Odpadnik.

(Dalje.) (12)

Ko se je bil predramil, je kraljevala črna noč. Skozi štirioglato odprtino svetilnice so sevale zvezde. Lunin srp je oblił boginjino glavo z modrikasto zeleno svetlobo.

Julijan je vstal. Opazil je, da se je medtem najbrže mudil v templju sam Olimpiodor; nemara ga je opazil, pa ga ni hotel predramiti. Na bakrenem trinožniku je tlela nova žrjavica in valovi dišečega dima so se dvigali k Afroditi-nemu obličju.

Julijan je pristopil k trinožniku in vzel iz hrizolitne posode, ki je stala med trinožnikovimi stojali, nekoliko zrnje dišeče smole; ko jih je vrgel v žerjavico, so splavali kvišku obilnejši oblaki dima. Rdečkasti plamen je bil podoben lahni rdečici na boginjinih licih in se je mbrano spajal s svetlobo pomlajene lune. Zdelo se je, kakor da je čista Afrodita — Uranija stopila na zemljo z daljnih zvezdnatih svetov.

Julijan se je sklonil in poljubil kipo-ve noge.

Iz srca mu je prihajala molitev:

— Afrodita! Afrodita! Tebe bom ljubil na veke.

In na boginjine mramornate noge so padale Julijanove solze.

VI.

Na obali Sredozemskega morja, v umazanem in siromašnem predmestju trgovske luke Seleucije v Siriji, so ozke,

Sport.

ISSK Maribor pozivlja svoje igralce prvega in rezervnega moštva, da se polnoštevilno udeležijo treninga v nedeljo dne 23. tm. popoldne ob 14. uri.

Smuški tečaji. JZSS priredi v letošnji zimski sezoni v Bohinjski Bistrici dva redna smuška tečaja za novince, gospe in dame ter deco od 10. leta dalje. Prvi tečaj bo trajal od 30. dec. tl. do 6. jan. 1924, drugi mu sledi od 6.—14. jan. 1924. Absolventi prvega tečaja se lahko izpopolnjujejo tudi v drugem tečaju. Tečaje (kombinirana alpin. norveška smu-

ška tehnika) bo vodil g. Rud. Badjura. Pristopnina znaša 50 D. JZSS si pridržuje pravico tečaje odpovedati, ako se ne bi priglasilo dovolj udeležencev, isto-tako tudi tečaje prestaviti v drug kraj ali preložiti na drug termin, o čemur bi se interesente pravočasno obvestilo. Da se čimprej vse pripravi za udeležence, prosimo vse interesente, da se nemudoma prijavijo. Vsa pojasnila daje in sprejema prijave: Jugosloven. zimskosportni savez, Ljubljana, Trdka Gorce, Kreditna banka.

Prpriave za osmo Olimpijado v Parizu. Izvršilni odbor je storil vse potrebne korake, da omogoči udeležbo jugoslo-

venskih športnikov vseh panog na osmi olimpijadi, ki se vrši prihodnje leto v Parizu. Vse prošnje za državno podporo so doslej ostale brezuspešne. Te dni se bo odbor obrnil ponovno na ministrski svet in na pokrovitelja Olimpijskega odbora, Nj. Vel. kralja Aleksandra, da podprejo to akeijo.

Podpirajte obupane slepe in darujte Podpornemu društvu slepih v Ljubljani, Wolfova ulica št. 12.

vijugaste ulice vodile na trg ob obali. Jamborov je bilo toliko, da so pogled na morje zakrili docela.

Hiše so bile kaj preproste; navadne bajte z ilovnatimi stenami, ki so kazale mnogo globokih razpok. Na ulico so obešali raztrgane preproge, bolj podobne krpam ali kozjim kožam. Po teh zakotjih, beznicah in ulicah, ki so smrdelo po gnojščih, pralnicah in ljudskih kopališčih, se je gnetla pestra, beraška in lačna množica.

Solnce, ki je ves dan pekalo, je ravnokar zatonilo. Nižal se je mrak. S trga je močno dišalo po mesu in sadju, ki je ležalo ves dan na solcu. Napol nagi ladijski sužnji so nosili na hrbtih težke butare; njih glave so bile po eni strani obrtne; skozi raztrgano obleko se jim je svetilo nago meso, kažoče tujntam brazgotine od biča. Mnogim so vžgali na obraze črna znamenja in latinski črki C in F. sta pomenili — Cave Furum, varujte se tatu.

Zažigale so se luči. Dasi je že nastala noč, še ni hotel utihniti ulični trušč. Iz bližine so prihajali težki udarci kladiva; zdajpazdaj je vzplamtela žrjavica in puhnila v vzduh oblak črnega, težkega dima. Kraj kovačnice so polnagi, od glave do nog z moko zaprašeni pekovski sužnji, rdečih, od vročine vnetih oči polagali kruh v razgrete peči. Na odprtem prostoru, kjer je smrdelo po kožah in leplju, je čevljar pri slabi luči stare leščerbe šival čevlje; čepel je na tleh in na vse grlo prepeval v neznatem barbarskem jeziku. Dva stara žensčeta s sivimi, razkštranimi lasmi, — pravi coprnici — sta vpili čez ulico zastran neke vrvi, ki

je rabila za sušenje ženskih cunj; baba sta zadirčno krilihi z rokami in je bilo videti, da si bodete vsak hip skočili v lase. Od spodaj je prihajal trgovec z ribami, ki je od zgodnjega jutra čepel na trgu; zdaj se je vračal s svojo ropotijo v umazano nočiče in širil okoli sebe takšni smrad, da so mimogredoči bežali pred njim in ga pozdravljali z grdimi psovskami. Rdečelasi židovski paglavec dobro zalitega stasu je venomer bobnjal po velikem bakrenem pladnju in se očitno naslajal z ropotom, ki je drugim hrumel skozi ušesa. Drugi otroci — v tej revščini je prihajalo na svet neštevilno majhne dece, ki je večinoma umirala kmalu po rojstvu — so brcali kakor prešiči v ostudnih lužah, kjer so plavale oranžve in jajčeve lupine. V drugih ulicah, kjer je domovala še gostejša tema, koder so se zbirali žepni tatovi in kjer je iz krčem smrdelo po plesnobi in kislem vinu, so hodili mornarji in prepevali s tulečimi glasovi razuzdane pesmi. Nad vratmi lupenarja so visele svetilke z nespodobno, bogu Priapu posvečeno sliko; če se je odrgnila zavesa na vratih, je bilo videti vrsto majhnih sobic, bolj podobnih hlevom nego človeškim bivališčem; na vsaki sobici je bila označena cena; skozi temo se je svetila polt nagih ženskih teles.

Nad šumom in truščem, nad vso človeško izprijenostjo in bedo, je kakor daljni šepet valovalo in pljusalo nevidno morje.

Pred kuhinjskimi okni v hiši feniškega trgovca je nekoliko raztrganih klatežev brbljaje igralo kocke. Iz kuhinje je prihajal topel sopuh masti, dišav in peče-

ne divjačine. Lačni so poželjivo vohali kuhinjske prelesti in zapirali oči od naslade.

Neki kristjan, ki se je bavil z barvanjem škrlata, pa je bil zaradi tatvine odpuščen iz bogate tovarne v Tiru, je poželjivo sesal slezov list, ki ga je vrgel kuhar skozi okno, in je besedičil:

— »Ljudje božji, ali naj vam pripovedujem, kaj se godi v Antiohiji — še po noči me je groza. Nedavno je lačno ljudstvo raztrgalo prefekta Teofila na kose. Zakaj, to ve Bog. Ko so ga razmesarili, so se spomnili, da je bil dober in bogaboječ mož... Govore, da ga je izročil ljudstvu sam Cezar...

Neki starec, ki je po poklicu obiral tuje žepce, je pristavil:

— Nekoč sem Cezarja videl. Nič ne rečem: ugajal mi je. Mlad je; lasje so mu svetli kakor lan; ličeca so mu sita, pa dobrodušna. In vendar, na duši ima toliko umorov. Bog se ga usmili, toliko krvi... Če stopiš na ulico, že nisi varen življenja.

— Ni Cezarjeva krivda. To prihaja od njegove žene Konstantine. Coprnica!

Iz ozadja je pristopilo nekoliko mož, hoteč se na videz vmešati v razgovor. Če bi padala iz kuhinje malce svetlejša luč, bi lahko prisotni opazili, da so obrazi prisilceev maskirani in da je njih obleka, pretirano umazana in nenaravno raztrgana, kakor jo imajo berači na gledališkem odru. Mož, ki je bil najbolj cunjast in umazan, je zamaš skrival bele roke z rožnatimi, skrbno negovanimi nohti. — Eden izmed došlecev je šepnil tovarišu: (Dalje prihodnjič.)

Mala oznanila.

Pohišstvo

restnih izdelkov za spalne in jedilne sobe najceneje v zalogi. Šercer in drug. Vetrinjska ul. 2. 2624

Enonadstropna vogalna hiša, pripravna za vsako podjetje, z gospodarskim peslopjem, velikim vrtom in prostim stanovanjem takoj na prodaj. Vpraša se Ruška cesta 4. Maribor. 2835

Mlad zasebni uradnik želi poznanja z mlado Mariborčanko. Neanonimno pismo z sliko, katera se po želi vrne, na pravo lista pod »Resno«. 2838

Drva, suha, cepana in žagana dostavi Andrej Oset, telefon 88, Aleksandrova c. 57. 2891 10—1

Železna peč, bela otročja postelja, voziček za lutko, omara in dve postelji na prodaj. Stritarjeva ulica 18. 2895 2—1

Hišem službo gospodinja k samostojnemu gospodu na manjše posestvo ali obrt. Naslov v upravi. 2896 3—1

Šivalni stroj, dobro ohranjen, postelja, omare in dr. po ceni na prodaj. Vpraša se: Rotorski trg 8. I. nadstr., levo. 2894

Pozor! Samo v Barvarski ulici št. 3 v Mariboru se toči prave dalmatinsko vino, belo in črno, liter po 40 kron, tudi na debelo! 2864 3—2

Malo posestvo, tik na meji mesta, ca. 5 orolov, hiša zidana, dve sobi in kuhinja, krasen vrt, po ceni takoj na prodaj. Albin Paulič, trgovec z lesom, Maribor, Smetanova ulica 54. 2858 2—2

Redka prilika!

Novitete po najnižjih cenah dobite samo v modni trgovini

B. Veselinović in dr.

Maribor, Gosposka 26

Zimsko blago 15—20% cenejšje 2230

Božič in Novo leto!

Ako hočete in želite dobro nam najbudejšim slepi, kupujte naš koledar »Mi slepi«, ki je najlepši dar za Vas in nas. Dobi se v vseh knjigarnah, papirnih trgovinah, trafikah invalidov in založništva: **Podporno društvo slepih**, Ljubljana Wolfova ul. št. 12. Cena je Din 20.

Senzacija! Primerno božično darilo! Senzacija!

Zdravnika v hiši

ima lahko vsakdo, ki si nabavi nov izum na električnem polju

PROVITA.

Negovanje lepote, masaža! Pojasnila iz prijaznosti v trafikah na Aleksandrovi cesti št. 9. 2850 3—2

Podpirajte slovenske tvrdke!

Najprimernejša

božična in novoletna darila

Usnjate torbice, listnice, denarnice, gamaše i. t. d. i. t. d., v veliki izbiri od navadnih do najfinejših priporoča po zmernih cenah

Iv. Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta 13.

2850 Telefon št. 207. 5—3

Nailepša
božična darila
priporoča
Zlata Brišnik, Slovenska ul. 10.

Najboljše in najlepše BOŽIČNO DARILO je:

GÖRICKE-KOLO!
2831

„Progress“ zastopstvo Göricke koles in Motor-Koles MARIBOR Slovenska ul. 15

Oklic.

Podpisani notar proda na javni dražbi v smislu čl. 343 trg. zakona 99 vreč moke a 85 kg štev. 2, uskladiščene pri tvrdki Schenker & Co. v Mariboru, Meljska cesta 16.

Prodaja se vrši na licu mesta

v soboto 29. decembra 1923

ob 10 uri. Cena se določi pri prodaji po izvedencih.

Kupnina se ima takoj založiti v roki podpisaneega notarja in moko prevzeti.

Ivan Ašič, notar.

Razprodaja za božična darila primernih ostankov po skrajno znižanih cenah!

Zaloga perila, nogavic, robcev, vseh vrst pletenin i. t. d.

Mastek & Karničnik, Glavni trg 16.

2870

3—3